

Akademie výtvarných umění v Praze
Studijní program Výtvarná umění
Ateliér figurálního sochařství a medaile /škola Vojtěcha Míči

DIPLOMOVÁ PRÁCE

SKOK DO ZNÁMA
JUMP INTO THE KNOWN

Vypracoval/a: Anna Krninská
Vedoucí diplomové práce: doc. ak. soch. Vojtěch Míča
Oponent diplomové práce: doc. Pavel Beneš, ak. mal.

Akademický rok 2020/2021

SKOK DO ZNÁMA

(Anička Krninská)

Když přemýšlím o kořenech a zdrojích své sochařské tvorby, nalézám je tam, kde obvykle lidská bytost zraje a prochází svou základní formací – v dětství.

Objevování světa bylo pro mě vždy spojeno především s činorodým pohybem, a rodiče mě podporovali ve všem, po čem jsem zatoužila; deset let jsem na základní umělecké škole procházela dramatickým oborem, baletem a houslemi (ovšem otec mě vždy inspiroval i k samostudiu na jakýkoliv jiný nástroj, který se mi zrovna ocitl v ruce), nicméně vedle řekneme uměleckého pohybu tu vždy byly i sporty – ty, kterým jsem se kdy věnovala nebo věnuji, asi ani nejspíš nespočítám na prstech, jsou pro mne jednou z nejdůležitějších činností v životě, a není divu, že pronikají na povrch i v mé sochařské tvorbě.

V neposlední řadě mi samozřejmě nebylo cizí výtvarné umění, vždyť v mé rodině se všichni zabývají „kumštem“. Výtvarný obor mi časem začal dávat největší smysl, jelikož ho mohu propojovat právě se všemi svými koníčky, které jsou pro mne důležité, a jednotlivě si tak mohu všechny aktivity pořádně prozkoumat a prostudovat.

Střední uměleckoprůmyslová škola Sv. Anežky České v Českém Krumlově, kde jsem studovala kamenosochařství, mi dala možnost utvrdit se v mém upřímném zájmu o sochařinu. Na AVU mě to nejprve táhlo spíše do ateliérů volné sochy kvůli touze dělat vše, co mne napadne. Nastoupila jsem do ateliéru Lukáše Rittsteina a prožila tu první tři roky studia. Uvědomila jsem si ale, že to hlavní, co ve své tvorbě chci a potřebuji, je figura. Rozhodla jsem se tedy nejprve pro stáž a posléze pro přestup do ateliéru figurálního sochařství a medaile Vojtěcha Míči, protože jsem se chtěla pilně věnovat studiu anatomie člověka a co nejvíce se v tomto oboru zdokonalit.

Ve své tvorbě se zaměřuji především na sportovní náměty, také ovšem na vše jiné, co mi přináší třeba uklidnění nebo radost. Líbí se mi, že můžu do své tvorby zaznamenávat jak koníčky, kterým se stále věnuji a těší mě, tak ty činnosti, na které už mi třeba nezbývá čas, a mohu si je proto připomínat a prožívat je aspoň ve své tvorbě.

Proto vznikly například sochy *Veslař*, *Pádláři*, *Biker* nebo třeba *Punkerka*.

Téma své diplomové práce jsem objevila už před několika lety, když jsem si uvědomila, že jedny z nejintenzivnějších pocitů prožívám na živých hudebních vystoupeních. Ta energie, divokost a volnost doprovázející koncert dělá ze všech zúčastněných přátele a láskyplné lidi, atmosféra silně vybízí užít si vše na maximum, a proto se velice často z takzvaného kotle pod pódiem ocitám na pódiu u kapely – bývá mi vcelku jedno, jestli kapela má zrovna svůj vlastní velký koncert nebo třeba jen doprovází maturitní ples, ať je to, co je to, skáču a vrhám se střemhlav do lidí, kteří pod pódiem tvoří taneční a jásavou partu, kde nikdo nemyslí na žádné těžkosti, nepříjemnosti ani povinnosti a jen žije tímto okamžikem totální radosti.

Takové bezstarostné pocity plné volnosti a euforie mívám pouze ve volné přírodě... Miluji přírodu. To je další z mých zálib. Mám jich hodně.
(Jsem živel. Tak mi říká táta).

Zkrátka jsem věděla, že tuhle divočinu bych chtěla jednou zpracovat jako sochu a přišlo mi vhodné nechat to na tvorbu diplomové práce.

V umění je pro mě důležité držet se klasického zpracování sochařské figury. Je mi naprosto cizí konceptuální umění a abstrakci jsem zatím asi pořádně nepochopila (ač se mi některé její realizace občas docela líbí). Proto jsem se rozhodla i v tomto případě sochu pojmout, troufnu si říci, klasicky, ve stylu, který je nejpříbuznější realismu, a proto přesvědčivě znázorní lidské figury.

V průběhu vytváření sochy jsem se rozhodla, navzdory touze po realistické a anatomicky správné formě, přiblížit se alespoň něčím k základnímu voskovému

modelu, který je nádherně dynamický, velice jednoduchý a jeho výraz pro vnímatele výborně funguje. Je v něm prezentována kompozice v základních hmotách a pohybech, nemá ovšem s anatomii ani se skutečnou podobou člověka nic společného. Snažila jsem se tyto dva protiklady tedy aspoň trochu propojit.

Každou figuru jsem si prostudovala a následně utvářela dle svého citu a snad i charakteru jednotlivých osob. Zároveň jsem přihlížela k tomu, aby se hmoty a objemy modelace vzájemně doplňovaly a záměr celé kompozice zdůrazňovaly. Tak vznikly postavy s konkrétními podobami, přesnějšími proporcemi, které ovšem s klasickou studií už moc společného nemají.

Figury jsem znázornila s co nejvýraznější grimasou, aby na diváka působila silně, a třeba i komicky; někdo by mohl říci, že se občas blíží expresí formy své práce až ke kýči, někdo mě zas vidí v komiksovém světě... Obě tvrzení jsou z menší či z větší části pravdivá, a možná dobře komentují můj vlastní styl, který se ale já sama snažím vždy směřovat hlavně ke kráse ve smyslu tradiční estetiky. Protože umění má být podle mého v první řadě krásné a lákavé (a jsem si plně vědoma konzervativního (archaického?) náboje tohoto tvrzení). Až pak v něm hledejme příběh, který může, ale nemusí v kráse pokračovat...

Pro tvorbu jsem zvolila způsob, který je mi nejbližší a ve kterém jsem si nejvíce jistá: modelování a následné odlití do betonu.

Sousoší je modelované v životní velikosti pro co nejsilnější vtažení diváka do akce. Každé figuře jsem se věnovala odděleně kvůli snazšímu odlévání a v čase psaní obhajoby jsem zatím neměla možnost sochu vidět ve finální kompozici. Ovšem díky mobilitě jednotlivých figur mám nyní mnoho možností, jak celé sousoší rozhýbat a ještě více oživit. Těším se tedy na nadcházející týdny, kdy si budu užívat *podpódiové šílenství* a figury stavět do různých momentů, z kterých si ten jeden nejlepší budu moci vybrat a zafixovat a možná usadit na sokl, který by soše mohl dát nový rozměr.

Během práce na soše se mi ukázaly také další možnosti, nápady a postupy pro zhotovení možných dalších variant, které by mohly být třeba i zajímavější, rozehranější či surovější.

Rovněž mě zajímá varianta seskládání jednotlivých figur z kusů dřeva či jiného materiálu nebo vysekání skupiny lidí do velkého bloku kamene, který by tak kvůli malému provzdušnění připomínal velký chumel, ze kterého občas trčí ruka, noha, hlava nebo zadek.

Mohu říci, že téma skoku do davu pro mě nebude s dokončením diplomové práce uzavřené. Ba právě naopak si myslím, že mne začne zajímat ještě mnohem více, až sousoší uvidím pohromadě v materiálu a formě, kterou jsem si pro ukončení studií zvolila. Nyní se ale musím zaměřit hlavně na tuto verzi.

Jsem si vědoma, že velice krátká doba na zpracování se jistě nějakým způsobem na sousoší podepíše, jen zatím nedokáži říci, zda ve zlém, nebo v dobrém. Na takto rozsáhlé sousoší by byla vhodná doba i třeba několika let. Já mám k dispozici šest měsíců. Ale kdo ví... ten kratší čas může mým figurám i prospět. Musím ale říci, že jsem pro tuto sochu udělala maximum z toho, co jsem mohla. Občas jsem u toho křičela, brečela, občas se smála, občas měla takový ten výraz, kdy absolutně netušíte, co děláte..... ale vzepřela jsem se a prostě si umanula, že to udělám nejlépe, jak dovedu. To je teď důležité. Určitě později bude ještě spousta času a příležitostí se tomuto tématu a třeba i této konkrétní soše věnovat.

Ještě něco musím o sousoší prozradit. Něco důležitého.

Figury, které ji tvoří, nejsou jen tak ledajací opilci z kotle nebo účastníci kdejaké párty... ale vlastně jsou to účastníci jedné velké akce.

Nejdůležitější účastníci mé největší akce.

Mého života.

Je to má rodina.

Mé rodinné zázemí, kde se vždy ve všech nesnázích můžu spolehnout na její členy nebo si s nimi jen tak užívat krásné chvíle.

Otec Vladimír – akademický sochař a restaurátor, matka Stanislava – keramička a tři sestry: Barbora – také sochařka, Tereza – která nyní se mnou „diplomuje“ ve stejném ateliéru, a Alžběta – knižní grafička z Hellichovy vyšší odborné školy.

Rodina, která mě vždy chytila, podržela, a vím, že se na ni můžu vždy spolehnout. Proto mi přišlo téma rodina více než vhodné se skokem do davu propojit a znázornit tak rodinnou podporu, bezpečí a jistotu která je mi dávána.

Protože když se řekne *dokonalá rodina*, já si představím přesně tu mou. Rodinu Krninských.